

Matematik ve Matematik Ö?retimiyle ?lgili ?nan??lar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematik ve Matematik Ö?retimiyle ?lgili ?nan??lar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25806>

Özet

Matematik ve Matematik Ö?retimiyle ?lgili ?nan??lar Ölçe?i, ö?rencilerin matematik bilimine ve bu bilimin ö?retilme süreçlerine yönelik sahip olduklar? bili?sel ve duyu?sal inan??lar sistemini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçek uyarlamas?d?r. Bu araç, özellikle lise düzeyindeki ö?rencilerin matematik ba?ar?s?n? etkileyen psikolojik faktörleri inceleyen geni? kapsaml? bir doktora tezi kapsam?nda Türk kültürüne uyarlama yoluyla kazand?r?lm??t?r.

Ölçek, ö?rencilerin matemati?in do?as?na, ö?renme zorlu?una ve ö?retmenin rolüne dair görü?lerini sistematik olarak ölçerek, akademik ba?ar?y? aç?klay?c? modeller olu?turulmas?na katkı sa?lam??t?r. Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas? 2007 y?l?nda Nazl?çiçek taraf?ndan Y?ld?z Teknik Üniversitesi'nde gerçekte?irilmif tir.

Anahtar Kelimeler

Matematikselsel inan??lar, matematik ö?retimi, ö?renci ba?ar?s?, psikometrik ölçek, uyarlama, lise ö?rencileri, bili?sel psikoloji.

Yazarlar

Nazl?çiçek, N.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, lise ça??ndaki ö?rencilerin matemati?e kar?? geli?tirdikleri bili?sel tutumlar?, de?er yarg?lar?n? ve ö?renme süreçlerine dair inan??lar%B1 sistematik olarak ölçmektir. Bu inan??lar, ö?rencilerin derse kat?l?m?n?, problem çözme stratejilerini ve nihayetinde akademik ba?ar?lar?n? do?rudan etkileyen önemli psikolojik de?i?kenler olarak kabul edilmektedir.

Ölçek, Nazl?çiçek (2007) taraf?ndan yürütölen ve **onuncu s?n?f ö?rencilerinin matematik** ba?ar?lar?n? aç?klayan kapsaml? bir model çal??mas?n?n parças? olarak kullan?lm??t?r. Bu ba?lamda, inançlar?n ba?ar? üzerindeki yorday?c? gücünü belirlemek ikincil bir amaç te?kil etmektedir.

Yap?

Ölçek, bireylerin matematik alan?n?n do?as?na ve ö?renme/ö?retme metodolojilerine dair sahip olduklar? karma??k inan??lar yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle iki ana boyutta incelenir: Matemati?in kendisi hakk?ndaki inançlar (örn., matematik do?u?tan gelen bir yetenek midir, yoksa çal??mayla geli?tirilebilir mi?) ve matematik ö?renimi hakk?ndaki inançlar (örn., matematik kurallar?n?n ezberlenmesi mi önemlidir, yoksa kavramsal anlama m??).

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin matemati?e yükledikleri de?er, matemati?i ö?renme yöntemleri hakk?ndaki ki?isel teorileri ve matematiksel öz yeterlik alg?lar? gibi temel bile?enleri kapsayarak çok boyutlu bir yap?y? temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in psikometrik özellikleri hakk?nda özet kaynakta detayl? bilgi sunulmam??t?r. Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda uyarlama yap?ld??? göz önüne al?nd???nda, yap? geçerli?i (faktör analizi sonuçlar?), kapsam geçerli?i ve muhtemelen ölçüt ba??ntl? geçerlik gibi geçerlik çal??malar?n?n orijinal tez metninde yer almas? beklenmektedir.

Geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini göstermek için zorunludur. Nazl?çiçek (2007) tezinde bu bilgilerin detaylar?na ula??labilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizlerine dair (iç tutarl?l?k katsay?s?, test-tekrar test güvenilirli?i vb.) bilgiler bu kaynaktan elde edilememi?tir. Genellikle bu tür uyarlama çal??malar?nda **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak iç tutarl?l?k rapor edilir ve bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 üzeri) olmas? beklenir.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s? çok boyutludur ve uyarlama sürecinde Türk örnekleme uygunlu?unu test etmek amacıyla faktör analizi (Büyük olas?l?kla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi**) kullan?lm?? olmal?d?r. Bu analizler, inan?? yap?s?n? olu?turan alt boyutlar?n (faktörlerin) Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir alt boyutun hangi inanç türlerini temsil etti?ini netle?tirmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak genellikle **Likert Tipi** bir dereceleme sistemi (örne?in, 5'li veya 6'li) kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Lise ö?rencileri

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Yaklaşık 15-16 yaş)

Popülasyon Detayları: Nazlıçipek (2007) çalışmasında **onuncu sınıf öğrencilerinin** matematik başarıları incelemek için kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Bilişsel inanışlar ölçeği öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, matematiksel tutumlar, başarı modellemesi, psikometrik özellikler, lise eğitimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilinmiyor

Bilimsel E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Nazlıçipek, N. (2007) çalışması, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ölçeğin orijinal uyarlama çalışması **2007** yılında tamamlanmıştır. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için, ölçeğin kaynaklandığı **Yıldız Teknik Üniversitesi** ile veya yazar Nazlıçipek N. ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanım, kaynak gösterilmek suretiyle genellikle serbesttir.

Kaynaklar

Nazlıçipek, N. (2007). Onuncu sınıf öğrencilerinin matematik başarıları açıklama bir model çalışması (Doktora tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden edinilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[matematik-ve-matematik-ogretimiyle-ilgili-inanislar-olcegi-toad.pdf](#)

Matematik ve Matematik Öğretimiyle İlgili İnanışlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu ölçeğe ait maddeler, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Nazlıçipek (2007) tarafından hazırlanan **Onuncu Sınıf Öğrencilerinin Matematik**

Ba?ar?lar?n? Aç?klay?c? Bir Model Çal??mas? ba?l?kl? doktora tezi incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM